

Handläggare
Anneli Rydström
Telefon: 08-508 22 068

Till
Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd
2017-03-23

Principer och metoder för uppföljning och styrning inom äldreomsorgen

Yttrande till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Anders Carstorp
stadsdelsdirektör

Marja Kammouna
avdelningschef

Sammanfattning

På uppdrag av kommunfullmäktige har äldreförvaltningen i samverkan med stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningarna utrett nuvarande system för uppföljning inom äldreomsorgen.

En förnyad uppföljningsmodell föreslås som är mer strukturerad, enhetlig och optimal. Förslaget är att stadens uppföljningsmodell inriktas mot enhetligt genomförda individuppföljningar varje år samt att verksamhetsuppföljning inom samtliga verksamheter och regiformer genomförs vartannat år. Äldreförvaltningen föreslås ansvara för att uppdatera mallar och rutiner för individuppföljning i syfte att skapa systematik i genomförandet och säkra enhetlighet och jämförbarhet.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om nya principer och metoder för uppföljning och styrning inom äldreomsorgen.

Bakgrund

En remiss om principer och metoder för uppföljning och styrning inom äldreomsorgen har inkommit från kommunstyrelsen för yttrande senast den 5 april 2017.

På uppdrag av kommunfullmäktige, i budget för 2015 och 2016, har äldreförvaltningen i samverkan med stadsledningskontoret och stadsdelsförvaltningarna utrett nuvarande system för uppföljning inom äldreomsorgen.

Utredningen behandlar inte den uppföljning som ingår inom ramen för äldreförvaltningens avtalsförvaltning exempelvis ekonomisk och finansiell ställning samt särskilda granskningar.

Ärendet

I budget för 2017 anges att staden ska ha ett system för uppföljning av äldreomsorg som kontrollerar, granskar och har en stödjande roll.

Stadsdelsnämnderna ansvarar för att verksamheterna bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har beslutat och de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Detta gäller även när driften av en kommunal verksamhet har lämnats över till någon annan.

I förslaget har en förnyad modell tagits fram för uppföljning som rationaliserar, optimerar och enhetliggör den befintliga uppföljningen.

Den uppföljningsmodell som föreslås bygger på tre uppföljningsperspektiv som tillsammans ger ett helhetsresultat gällande parametrarna strukturkvalitet, processkvalitet och resultatkvalitet.

- Strukturkvalitet följs bland annat upp genom den stadsgemensamma verksamhetsuppföljningen.
- Processkvalitet följs i huvudsak upp genom metoden kvalitetsobservationer.
- Resultatkvalitet följs upp genom dialog med de äldre vid årlig individuppföljning samt via brukarundersökningar.

Vidare föreslås att

- Verksamhetsuppföljning inom samtliga verksamheter och regiformer genomförs vartannat år, förutom nystartade verksamheter eller där det finns åtgärdsplan, dessa ska följas upp i särskild ordning.

- Kvalitetsobservationer flyttas över från stadsdelsförvaltningarna till äldreförvaltningen och uppföljning genom screening tas då bort.
- Stadens uppföljningsmodell inriktas mot enhetligt genomförda individuppföljningar varje år.
- Äldreförvaltningen får ansvar för att uppdatera mallar och rutiner för individuppföljning i syfte att skapa systematik i genomförandet och säkra enhetlighet och jämförbarhet.

TÖS/SAS

Behovet av att införa tillsynspersoner över social omsorg har utretts.

Tillsynsansvarig över socialtjänsten (TÖS) är en yrkesroll som inte är reglerad i lag och därmed saknar en övergripande befattningsbeskrivning, men som har ett samlat ansvar inom det sociala området. En del kommuner har inrättat en funktion liknande MAS (Medicinskt ansvarig sjuksköterska) för social omsorg och hos merparten av dessa kommuner är funktionen placerad på samma plats/nivå som MAS. Den vanligaste benämningen av funktionen är SAS som kan stå för socialt ansvarig samordnare, samordningsansvarig för socialtjänsten eller socialt ansvarig socionom.

Äldreförvaltningen vill utreda frågan vidare innan ställning tas till införande av denna funktion.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för äldreomsorg. De fackliga organisationerna informeras den 7 mars 2017 och stadsdelsnämndens pensionärsråd den 14 mars 2017.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning ställer sig positiv till förslaget om nya principer och metoder för uppföljning och styrning inom äldreomsorgen. Det genomförs idag olika uppföljningar som alla genererar resultat som ska hanteras på olika sätt. En samsyn och en samordning kring hur uppföljningen inom äldreomsorgen ska genomföras och vem som ansvarar för vad är därför viktigt att tydliggöra.

Att eftersträva enhetlighet i stadens uppföljning av äldreomsorgen är också viktigt, så väl på övergripande nivå som på individnivå, vilket ökar möjligheten att kunna göra bättre analyser och jämförelser.

Förvaltningen tycker det är bra att individuppföljningen lyfts och utvecklas i den nya uppföljningsmodellen. Förvaltningen ser liksom äldreförvaltningen att det finns vinster med stadsgemensam individuppföljning för att kunna jämföra, utvärdera och redovisa kvalitetsresultat.

Stadsdelsnämnderna har i uppdrag att uppmuntra äldre att lämna synpunkter på äldreomsorgen. Förvaltningen ser positivt på att dialogen med den äldre för uppföljning av kvaliteten struktureras och utvecklas med stadsgemensamma frågor. Detta kan ge en tydligare bild av kvaliteten på äldreomsorgen än den bild som ges via brukarundersökningar.

För att få svar på hur anhöriga upplever vården och omsorgen om den närstående, delar förvaltningen äldreförvaltningens uppfattning om att ett utvecklingsområde skulle kunna vara att anhöriga som idag ofta svarar för den enskildes räkning istället får möjlighet att svara utifrån sin egen uppfattning om hur vården och omsorgen fungerar i verksamheten. Ett slags anhörig/närstående index skulle då kunna fås.

De äldre ska få en likställig, jämställd och jämlik vård och omsorg. För att kunna uppmärksamma eventuella behov och skillnader skulle förvaltningen med fördel se att jämställdhetsperspektivet beaktades och togs med i uppföljningen. Stödsystem och metoder för hur detta ska följas upp behöver utvecklas.

Införande av en TÖS/SAS skulle kunna stärka ställningen och förtroendet för arbetet med de sociala frågorna inom äldreomsorgen och därmed öka kompetensen hos medarbetare för ökad kvalitet i verksamheten. Förvaltningen ser gärna att frågan utreds vidare av äldreförvaltningen.

En kommande fråga att ta upp är kommunaliseringen av hemsjukvården och uppföljningen av hälso- och sjukvården i hemtjänsten, vilket kommer att ställa krav på resurser, gemensamma metoder och rutiner.

Bilaga

Handlingarna - Remiss om ”Principer och metoder för uppföljning och styrning inom äldreomsorgen” publiceras på

<http://insynsverige.se/stockholm-hagerstenliljeholmen>

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnds sammanträde den 23 mars 2017.